

UDENRIGSMINISTERIET

Folketingets Udenrigsudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
24/11164	ØKOSIK/EUJUR	15. februar 2024

URU alm. del – svar på spørgsmål 101 stillet den 18. januar 2024 til udenrigsministeren.

Spørgsmål

Spørgsmål 101

Vil ministeren redegøre for indhold såvel som processen for Udenrigsministeriets seneste risikovurdering af Danmarks eksport af militært udstyr til F-35-samarbejdet, som blev iværksat i forlængelse af den igangværende konflikt i Gaza, herunder redegøre for de konkrete elementer i vurderingsprocessen, og hvilke kilder og hensyn man har lagt til grund for vurderingen i forhold til EU's otte kriterier for eksportkontrol? Vil ministeren desuden oplyse, hvornår vurderingen blev afsluttet, og om vurderingen alene er sket af Udenrigsministeriet, eller om man har inddraget eksterne eksperter/aktører i risikovurderingen?

Svar

Som tidligere oplyst, foregår eksportkontrollen for F-35 i Danmark som regel med USA som modtager med udgangspunkt i en udenrigs- og sikkerhedspolitisk rammevurdering, der omfatter EU-, EFTA- og NATO-lande, herunder USA.

I den forbindelse kan jeg oplyse, at rammevurderingen for EU-, EFTA- og NATO-lande, herunder USA, bygger på en udenrigs- og sikkerhedspolitisk vurdering på baggrund af kriterierne i Rådets fælles holdning og FN's våbenhandelsstraktat. I rammevurderingen indgår også landenes evne og pligt til at gennemføre effektiv eksportkontrol i forbindelse med senere re-eksport ud fra samme hensyn som EU-reglerne. Dette vurderes at være i overensstemmelse med Danmarks EU-retlige og internationale forpligtelser.

For at sikre, at der ikke kan opstå tvivl om rammegodkendelser og om brugen heraf, blev formatet for den udenrigs- og sikkerhedspolitiske rammevurdering til brug for behandling af ansøgninger om udførsler af militært teknologi og -udstyr til EU-, EFTA- og NATO-lande formaliseret i august 2023.

Udenrigsministeriet opdaterer og revurderer løbende denne rammevurdering for at sikre, at den er aktuel. Således blev det i 2018 besluttet, at vurderingen ikke

længere kunne omfatte Tyrkiet, på grund af Tyrkiets involvering i konflikten i Syrien.

Som jeg oplyste i forbindelse med besvarelsen af samrådsspørgsmål H den 16. januar 2024, har den aktuelle alvorlige udvikling i Israel og Palæstina i lyset af USA's eksport af militærteknologi og -udstyr til Israel, herunder F-35-kampfly, givet anledning til at genbesøge den nuværende rammevurdering for dansk eksport til USA, og overveje, om denne fortsat kan opretholdes. Udenrigsministeriet har i den forbindelse indhentet oplysninger fra relevante myndigheder i USA om amerikansk eksportkontrolpraksis i forhold til Israel. Det er Udenrigsministeriets vurdering, at den udenrigs- og sikkerhedspolitiske rammevurdering for behandlingen af ansøgninger om udførsler af militærteknologi og -udstyr fortsat kan opretholdes til NATO-landet USA.

Herudover bemærkes, at hensynet til Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitiske interesser fortsat tilsiger, at Danmark og danske virksomheder kan indgå i et tæt, forpligtende samarbejde med vore nærmeste allierede, herunder USA, og disse landes virksomheder med henblik på at styrke Danmarks strategiske internationale og europæiske forsyningskæder og udviklingen af forsvarsmateriel af betydning for både Danmarks og Danmarks allieredes sikkerhed. Dette gælder ligeledes ift. dansk deltagelse i F-35-programmet.

Udenrigsministeriet har derudover noteret sig den nederlandske landrets dom af 12. februar 2024 i en sag vedrørende levering af dele til F-35-fly til Israel fra et regionalt lager i Nederlandene. Landsretten i Haag omstødte en tidligere byretsdom og pålagde den nederlandske regering at indstille al (videre)levering af F-35-komponenter til Israel inden 7 dage efter forkyndelse af dommen. Udenrigsministeriet er i gang med at afdække dommens nærmere indhold og er i kontakt med vores ligesindede herom. Det bemærkes, at den nederlandske regering har anket dommen.

Med venlig hilsen

Lars Løkke Rasmussen